

Mfv.II.10.163/2015/4.szám

A Kúria a ... Szakszervezet (ügyintéző: jogtanácsos) által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen akciószolgálati pótlék megfizetése iránt a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 3.M.16/2014. szám alatt megindított és másodfokon a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.859/2014/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.859/2014/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes hivatásos szolgálati viszonyban állt az alperessel, a B. Határrendészeti Kirendeltség állományában teljesített szolgálatot határrendész beosztásban.

A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően előterjesztett keresetében a ... és a ... számú ORFK utasításokra hivatkozással 2012. április 16-tól 2013. április 30-ig, valamint 2013. május 1-től 2013. július 31-ig terjedő időszakra mindösszesen 237.310 forint akciószolgálati pótlék és törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozással, hogy a fenti számú intézkedésekkel elrendelt fokozott ellenőrzés idejére a pótlék kifizetésére nem került sor.

A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.16/2014/5. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a

felperesnek 237.310 forintot akciószolgálati pótlék címén és ezen összeg után 2012. szeptember 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság az alperes által becsatolt kimutatások, valamint okiratok alapján megállapította, hogy a peresített időszakban a felperes többször országos szintű akcióban vett részt, amelyeket az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzésként rendelt el. A perbeli fokozott ellenőrzések célja meghatározott volt, Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozott, e vonatkozásban az alperes szolgálati állománya összehangolt tevékenységet végzett. Mindezek alapján megállapította, hogy az országos rendőrfőkapitány által elrendelt fokozott ellenőrzések országos szintű akciónak minősültek, így a felperes az azokban való részvétele alapján akciószolgálati pótlékre jogosult.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.859/2014/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította, valamint első- és másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte az alperes részére.

A törvényszék nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, mely szerint a felperes által igényelt akciószolgálati pótlék iránti igény elbírálásakor a bíróságnak jogkérdésben kellett döntenie. A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságnak a perben részletesen fel kellett volna tárnia a tényállást és a feltárt tények és körülmények alapján kellett volna állást foglalnia abban, hogy az országos, illetve területi szinten elrendelt fokozott ellenőrzések, azaz utasítások végrehajtása is összehangoltan és koncentráltan országos, vagy területi szinten valósult-e meg. Minthogy azonban az elsőfokú bíróság az elfoglalt álláspontja folytán a tényállást e körben nem tárta fel, nem folytatta le teljes körűen a bizonyítást, ezért szükségessé vált a másodfokú eljárásban a bizonyítási eljárás kiegészítése.

A másodfokú bíróság a kiegészített bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy sem országos, sem területi szinten az ORFK utasítások alapján végrehajtási terv nem készült. A felperes személyes előadásából, valamint a tanúk vallomásából nem volt megállapítható, hogy a felperes által hivatkozott utasítások alapján a területi szintű összehangoltság, valamint a rendőri szolgálati feladat koncentrált végrehajtása megvalósult volna. Az országos rendőrfőkapitány által kiadott utasításokban meghatározott szolgálati feladatot az egész ország területén, így B. megyében is végrehajtották, azonban ezek az utasítások a helyi kirendeltségekre átirattal kerültek továbbításra, amelyben részletes feladat

meghatározás nem szerepelt, annak részleteit, sem megyei, sem helyi szinten végrehajtási tervben nem szabályozták, a napi szolgálatteljesítést megelőző eligazítás körében kapott a felperes az előljárástól utasítást, meghatározva, hogy melyek azok a területek, amelyekre a nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

A másodfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a rendőrségi törvényben és a szolgálati szabályzatban is szabályozott együttműködés elvéből következik, hogy az egymás melletti helyi határrendészeti kirendeltségek napi szinten együttműködnek, összehangolják a tevékenységüket, a perbeli esetben azonban nem volt megállapítható, hogy a felperes által hivatkozott utasítások végrehajtása érdekében a napi szinten megvalósuló együttműködést meghaladó összehangoltság a helyi kirendeltségek között, avagy a rendőri szervek között területi szinten megvalósult volna.

A felperes által hivatkozott ORFK utasítások adataiból az volt megállapítható, hogy az ellenőrzésnek csak az ideje, illetve a célja volt megjelölve, sem a helyét, sem az irányát, sem a tárgyát, sem a bevont szervek megnevezését, de az együttműködés rendjét és a határrendészeti ellenőrzésben részt vevők feladatait sem tartalmazta. Ezért a perbeli esetben nem volt megállapítható az utasítás végrehajtása során olyan szintű koncentrált és szervezett, összehangolt együttműködés, amelyből azt a következtetést lehetne levonni, hogy az országos rendőrfőkapitány által elrendelt országos, illetve területi szintű fokozott ellenőrzés nem csak az utasítás, de a végrehajtás szintjén is összehangoltan, országos, illetve területi szinten valósult meg, ezért a felperes által igényelt akciószolgálati pótlékra jogosultság feltételeinek fennállására nem volt következtetés levonható.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Hivatkozása szerint a felülvizsgálat tárgyát képező pertárgyi akciók - nem vitatottan - az elrendelésre jogosult személytől származnak, azokat ugyanis az országos rendőrfőkapitány rendelte el és küldte meg a megyei rendőr-főkapitányságok felé. Az a körülmény, hogy a fokozott ellenőrzést a helyi szerv vezetőjének döntése szerinti időpontban és helyszínen kellett végrehajtani, a pótlékra való jogosultságot a felperes szerint nem érinti. Kifejtett álláspontja szerint ugyanis nyilvánvaló, hogy egy országos fokozott ellenőrzés esetén a konkrét helyszíneket (falvakban, városokban, ezek konkrét utcáiban, utakon és útkereszteződésekben, határátkelőhelyeket), illetve az abban résztvevő állomány név szerinti érintettségét nem lehetséges az ORFK vezetőjének Budapestről meghatároznia.

A felperes hangsúlyozta, hogy a feladat ellátás összehangolt volt arra tekintettel is, hogy az országos rendőrfőkapitány Magyarország teljes területén az illegális migráció elleni fellépés érdekében azonos tematika, azonos eljárási rend szerinti feladatellátást írt elő, vagyis az ország teljes területén, azonos időben, azonos volt a kiemelt feladat, és az azzal szembeni fellépés módja. Az akció célja sem volt általánosan megfogalmazva, hiszen például konkrétan azt rögzítette, hogy az Európai Unióba irányuló illegális migráció útvonalának rendszeres, visszatérő ellenőrzésének biztosítására és az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére, vagy éppen karácsonyi bevásárló forgalommal összefüggő jogsértések megelőzésére és felderítésére, közlekedésbiztonság védelmére stb. szolgál.

Az elrendelés kifejezetten utalt az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló 21/2008.(OT.11.) ORFK utasításra, amelyben meghatározott konkrét feladatok tekintetében megállapítható, hogy azok lényegesen túlmutatnak az Rtv. 30. §-ában meghatározott fokozott ellenőrzésen. Mindemellett a felperes azt is hangsúlyozta, hogy a szolgálat kezdéskori eligazítások alkalmával írásban is, szóban is kiemelték az akciókat és azzal kapcsolatos feladatokat, az pedig nem értékelhető a terhére, hogy helyi vagy megyei terv nem készült.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az alperes hivatkozása szerint egy jogszabályra történő általános utalás vagy egy szóbeli eligazításon adott általános figyelemfelhívás még nem felel meg a konkrét feladat-meghatározás kritériumának. A perben hivatkozott fokozott ellenőrzés elrendelője - és amennyiben kiadásra került, az azt továbbító megyei átirat - csak arról szól, hogy Magyarország teljes közigazgatási területére fokozott ellenőrzés került elrendelésre. Ez nem felel meg azon kritériumnak, hogy meghatározza pontosan az ellenőrzés helyét. Nem rendelkezik a végrehajtó állományról (meghatározott rendőri erő kivezényléséről) sem, a felperes a hivatkozott esetekben a munkaköri leírásában, illetve a rá vonatkozó jogszabályokban meghatározott, annak megfelelő szolgálati feladatait végezte, melyek nevezett napi szolgálat ellátásával megegyezett.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati

viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 254. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott, a teljesített óránként megállapított akciószolgálati pótlék fizetésének feltételeiről a Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 57. §-a rendelkezik. E szerint arra az jogosult, aki az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban, illetőleg különleges szolgálati feladatban vesz részt. Az akciószolgálati pótlékre jogosultság vagylagos jogszabályi feltétele tehát az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban való részvétel, illetőleg az illetékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt különleges szolgálati feladatban való részvétel.

A jogerős ítélet helytállóan utalt a Kúria több eseti döntésében kifejtettekre, mely szerint az akciószolgálati pótlékre való jogosultság egyik feltétele körében a jogszabály azt értékeli, hogy a koncentráltan és összehangoltan ellátott szolgálati feladat milyen szervezettségi szinten kerül végrehajtásra.

A Kúria elvi határozatában mondta ki, miszerint a fokozott ellenőrzésben való részvétel esetén csak a tényállás kellő tisztázását követően lehet megalapozottan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az - elnevezésétől függetlenül - pótlékre jogosító „akciónak” minősült-e (BH 2014.M.17.).

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

A felperes a másodfokú bíróság által helyesen feltárt tényállást és a bizonyítékok mérlegelését a felülvizsgálati kérelmében nem vitatta, ezért azt a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni. E szerint a hivatkozott országos és területi szintű utasításokat az egész ország területén, így Bács-Kiskun megyében is végrehajtották, azonban a perben nem volt megállapítható az utasítások alapján a területi szintű összehangoltság, valamint a rendőri szolgálati feladat koncentrált végrehajtása sem.

Helytálló az a jogerős ítéleti álláspont, mely szerint nem alapozhatja meg a perbeli pótlék iránti igényt egymagában a fokozott ellenőrzés országos, illetve területi szintű elrendelésének ténye az összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység megállapíthatósága hiányában. Minthogy a Pp.

164. § (1) bekezdése értelmében a felperes érdekében állt az általa igényelt pótlék jogszabályi feltételeinek bizonyítása, a bizonyítás sikertelensége őt terheli [Pp. 3. § (3) bekezdése].

Fokozott ellenőrzésben való részvétel során a hivatásos állomány tagja a szolgálati feladatait teljesíti, amelyért a beosztási illetményt meghaladóan külön ellentételezés nem jár. Pótlék iránti igényt akkor alapozhat meg, amennyiben a szolgálat teljesítésének szervezettségét, koncentráltságát, összehangoltságát, vagy veszélyét, az igénybevétel mértékét befolyásoló többlet követelmény megállapítható. A szervezettségi szint és a kiterjedés mértéke akkor alapozhatja meg a pótléket, amennyiben a szolgálati feladat végrehajtása azonos elrendelés alapján egyidejűleg országos vagy területi szintű (Mfv.II.10.624/2014/5.).

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét - a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságára tekintettel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2015. július 13.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő